

N:o 5.

Ank. till Riksd. kansli den 28 jan. 1887, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående ned-sättning af annuiteten å vissa af de från odlingslåne-fonden för år 1884 beviljade lån; gifven Stockholms slott den 3 december 1886.

Med åberopande af bilagda protokoll öfver civilärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva, att annuiteten å de från odlingslånefonden för år 1884 beviljade lån, hvilka, enligt de vid deras utbetalande gällande vilkor, skola återgäldas med tio procent för år, deraf fem procent såsom ränta, i stället nå, i likhet med hvad som gäller för öfriga från nämnda fond utlemnade lån, utgöra åtta procent, deraf såsom ränta räknas fyra och en half procent å oguldna kapitalbeloppet.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskött tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

E. von Krusenstjerna.

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 de-
cember 1886.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern THEMPTANDER,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve
EHRENSVÄRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM.

Chefen för civildepartementet, statsrådet von Krusenstjerna an-
förde härefter:

I enlighet med Riksdagens år 1883 fattade beslut blef genom
nådiga kungörelsen den 28 september samma år angående bildandet
af en fond med ändamål att genom lån understödja odling af sankta
trakter föreskrifvet, i afseende å återbetalningen af de från denna fond
utlemnade lån, att de första fem åren från första lyftningsdagen skulle
å lånesumman icke erläggas någon ränta eller kapitalafbetalning, men
å de under tiden lyftade belopp beräknas fem procent ränta, hvilken
vid de fem årens slut lades till lånesumman, och att å det sålunda
uppkommande beloppet skulle betalas från och med sjetten året till dess

lånet blefve slutbetaladt en annuitet af tio procent, deraf såsom ränta räknades fem procent å det oguldna kapitalbeloppet.

Sedermera har Riksdagen år 1885, med anledning af en inom Riksdagen väckt motion, medgifvit att annuiteten för lån ur odlingslånefonden finge för lån, som derefter utbetalades, bestämmas till åtta procent, deraf såsom ränta räknades fyra och en half procent å oguldna kapitalbeloppet, i enlighet hvarmed ock kungörelsen den 19 maj 1885 blifvit af Eders Kongl. Maj:t utfärdad.

Uti särskilda skrivelser hafva arbetsdirektionerna för två företag, det ena till afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande byarne Ekeflod, Slagdala med flera hemman i Virserums socken af Kalmar län, och det andra till afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande hemmanen Hvenesjögle, Vrånganäs med flera hemman i nämnda socken och län, till hvilka företag lån från odlingslånefonden genom nådigt bref den 12 september 1884 beviljats med 33,000 kronor till det förra företaget och med 20,000 kronor till det senare, anhållit att, då, enligt de för dessa lån gällande vilkor, lånen skulle återgäldas medelst en årlig annuitet af tio procent, men billigare vilkor nu mera vore bestämda för dylika lån, Eders Kongl. Maj:t, jemväl med hänsyn till de svåra förhållanden, hvarunder jordbrukarne i allmänhet för närvarande arbetade, måtte medgifva, att den årliga annuiteten å dessa lån finge nedsättas till åtta procent.

Statskontoret, till hvars yttrande dessa ansökningar remitterats, har i utlåtande den 12 juni 1886 upplyst, att de enda försträckningar från odlingslånefonden, å hvilka de enligt 1883 års Riksdags beslut och Eders Kongl. Maj:ts samma år utfärdade kungörelse stadgade strängare vilkoren i afseende å återbetalningen och ränteberäkningen gälde, vore sju lån, som till sammanlagdt belopp af 108,700 kronor anvisats å 1884 års odlingslånefond, å hvilka lån intill nämnda den 12 juni utanordnats tillhoppa 89,315 kronor, men återstående 19,385 kronor fortfarande vore hos statskontoret inestående i afvaktan på att arbetena blefve fullbordade och godkända, och att deremot de af Riksdagen år 1885 medgifna lindrigare vilkoren tillämpades så väl å ett lån, som beviljats under år 1884, som ock å samtliga under år 1885 meddelade odlingslånen; och anför statskontoret vidare: att till stöd för den af 1885 års Riksdag medgifna räntenedsättning för odlingslånen blifvit, förutom det förhållande att odlingslånefonden dittills i ganska ringa utsträckning anlåtats, åberopadt att, då staten, i följd af ernådda billigare lånevilkor vid statens egen upplåning, lemnade lån till enskilda jernvägsaktiebolag mot $4\frac{1}{2}$ procent årlig ränta och dertill förunnade dessa ett fördelaktigare anstånd med räntans erläggande under första åren än det för odlings-

lånen genom 1883 års kungörelse bestämda, billigheten syntes fordra, att äfven å sistnämnda lån räntan nedsattes till 4½ procent, helst säkerheten för deras i sammanhang med kronouppbördens skeende återbetalning vore otvifvelaktig; samt att, då 1886 års Riksdag medgifvit räntenedsättning till 4½ procent för de äldre låneunderstöd till enskilda jernvägsanläggningar, som från anslag vid 1871 och 1876 årens riksdagar beviljats, det torde få anses vara med billighet öfverensstämmande, att i afseende ej mindre å de två lån, för hvilka nedsättning i annuiteten nu blifvit sökt, än äfven för de återstående fem lånen från 1884 års lånefond, hvilka, såsom förut nämnts, sammanlagdt uppginge till ett jemförelsevis obetydligt belopp, komme att tillämpas hvad som för de senare utgifna odlingslånen vore föreskrifvet; i följd hvaraf statskontoret ansåge sig böra hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå nästsammanträdande Riksdag, att annuiteten å de för år 1884 beviljade odlingslån, hvilka till en del eller med hela beloppen utbetalats före utfärdandet af nådiga kungörelsen den 19 maj 1885, finge beräknas och utgå efter hvad i denna nådiga kungörelse funnes stadgad.

Biträdande hvad statskontoret sålunda anfört hemställer jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva, att annuiteten å de från odlingslånefonden för år 1884 beviljade lån, hvilka, enligt de vid deras utbetalande gällande vilkor, skola återgäldas med tio procent för år, deraf fem procent såsom ränta, i stället må, i likhet med hvad som gäller för öfriga från nämnda fond utlemnade lån, utgöra åtta procent, deraf såsom ränta räknas fyra och en half procent å oguldna kapitalbeloppet.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, deruti statsrådets öfrige ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla och bifalla; och skulle proposition i ämnet till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan A till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Pehr Thyselius.